

Európski sudcovia dvíhajú varovný prst pred krokmi Matovičovej vlády v oblasti justície

- CZ24 News | 26. prosince 2020

SLOVENSKO: Kritické stanovisko Poradnej rady Európskych sudcov (CCJE) k tzv. reforme súdnictva v SR.

Stavovská organizácia európskych sudcov varovala slovenskú vládu pred prijatím opatrení v oblasti justície, ktoré môžu spôsobiť zníženie sudcovskej nezávislosti a celkové spolitizovanie rezortu spravodlivosti.

„Podriadením sudcov neobmedzenej právomoci odvolania sa ich nezávislosť vážne zníži, čo ich urobí príliš závislými na želaniach tých, ktorí ich zvolili alebo vymenovali, a zbaví ich tak úlohy, ktorú majú pri sledovaní cieľov nezávislého a efektívneho súdnictva,“ uvádza sa [v stanovisku Poradnej rady európskych sudcov \(CCJE\) publikovanom v odbornom periodiku Právne listy](#).

Stanovisko európskych sudcov je zdrvujúcou kritikou justičnej reformy z dielne slovenského ministerstva spravodlivosti. Podľa názoru predsedníctva CCJE nie je pripravovaná novela ústavy, ktorá ustanovuje výslovnú možnosť odvolať predsedu, podpredsedu a člena súdnej rady kedykoľvek pred uplynutím ich funkčného obdobia, v súlade so štandardmi CCJE a európskymi štandardmi, ktoré sa týkajú nezávislosti súdnictva.

„Opatrenia, ktoré narúšajú istotu výkonu funkcie členov súdnej rady, vyvolávajú podozrenie, že zámerom týchto opatrení je ovplyvňovať jej rozhodnutia. Zamýšľané opatrenie nevyhnutne povedie k spolitizovaniu — alebo prinajmenšom k dojmu spolitizovania — činnosti súdnej rady, pretože jej členovia budú závisieť od sudcov, vlády, parlamentu a prezidenta nielen pri ich menovaní, ale aj pri výkone svojho mandátu,“ konštatujú v stanovisku európski sudcovia.

CCJE tiež zásadne nesúhlasí s plánovanou právnou úpravou, ktorá zavádza preloženie sudcov na nižší súd bez súhlasu pri zmene systému súdov a *„bude v súlade s európskymi normami iba za predpokladu, že budú dodržané zásady istoty funkčného obdobia a nepreložiteľnosti, ktoré sú kľúčovými prvkami nezávislosti sudcov.“* Stanovisko CCJE sa opiera o ustanovenia Európskej charty o štatúte sudcov, prijatej v roku 1998, ktorá pri riešení otázok vymenúvania a nepreložiteľnosti stanovuje, že ***„sudca vykonávajúci sudcovskú funkciu na určitom súde nemôže byť v zásade vymenovaný do inej sudcovskej funkcie alebo pridelený na iný súd, a to dokonca ani v rámci povýšenia, bez možnosti slobodne sa k tomu vyjadriť.“***

Európski sudcovia ďalej varujú, že „prijatie navrhovaného pozmeňujúceho návrhu obmedzujúceho funkčnú imunitu sudcov by nielen že podstatne znížilo existujúcu záruku súdnej nezávislosti a otvorilo by dvere interpretácii a politicky motivovanej nesprávnej interpretácii, ale by tiež viedlo k väčšiemu (politickému alebo disciplinárnemu) tlaku na sudcov.“

Zásadná kritika a nesúhlas európskych sudcov sa vzťahuje na navrhovanú zmenu pravidiel týkajúcich sa trestného stíhania sudcov. Predsedníctvo CCJE poukazuje na to, že zásady Magny charty a stanoviská CCJE sa v tomto prípade „do veľkej miery nedodržiavajú.“ Podľa jeho názoru existuje riziko, že „predpokladané ústavné zmeny sú v rozpore so zásadami nezávislosti súdnictva (alebo ich porušujú).“ CCJE sa odvoláva na ustanovenia sudcovskej charty, podľa ktorej „trestná zodpovednosť sa nesmie sudcom uložiť za neúmyselné pochybenia pri výkone ich funkcií.“

„Je potrebné zdôrazniť, že pojem súdna (funkčná) imunita... slúži nezávislosti sudcu, ktorý by mal mať možnosť rozhodovať o veciach bez obáv z občianskej alebo trestnej zodpovednosti za súdne rozhodnutie vykonané v dobrej viere. Zámerom navrhovanej zmeny je zmeniť to a znížiť existujúcu ochranu nezávislosti súdnictva zavedením veľmi širokej a vágnej definície, podľa ktorej sa ochrana pred trestným stíhaním poskytuje iba pre právny názor vyjadrený pri rozhodovaní, pokiaľ tým nebol spáchaný trestný čin. Nové znenie jednoznačne predstavuje potenciálne riziko šikanózneho trestného stíhania sudcu, ktorý je nepopulárny,“ varujú európski sudcovia.

Poradná rada európskych sudcov (CCJE) je poradný orgán založený v roku 2000 Výborom ministrov Rady Európy, aby posilnil úlohu sudcov v Európe. Na stanovisko jej predsedníctva reagoval zatiaľ len predseda Súdnej rady Ján Mazák, ktorý uviedol, že požiadavku sudcu Najvyššieho súdu Františka Moznera o stanovisko CCJE, ktorá „obsahuje veľa nepresných a sčasti skreslených faktov“ vníma ako jeho „čisto súkromnú iniciatívu.“

Zdroj: <https://www.infovojna.sk/>